

Jack Lu: Genealogie rodiny Lu: čínská osobní jména ve společenských a historických souvislostech. Bakalářská práce, Katedra sinologie FF UK, Praha 2020

Posudek oponenta

Předkládána práce je poměrně přímočarou kompilací literatury o struktuře čínského jména a o žánru čínské genealogie (jiapu) spojená s náznakem analýzy genealogie rodu Lu z pohledu osobních jmen udělovaných jeho členům od roku 1886. Ukazuje postupné opouštění tradičních zvyků při volbě jména (užití generačních znaků, zásadně dvouslabičná jména a skládání jmen ze slov evokujících konfuciánské ctnosti) k více individualizovanému přístupu nebo naopak poplatnosti dobové módě a ideologii.

Autor si neklade vysoké cíle, práce je ale ve výsledku souvislá a poučná. S ohledem na její krátký rozsah je škoda, že věnuje příliš prostoru obecné onomastice a ledabyle zpracované klasifikaci čínských osobních jmen a faktorů ovlivňujících jejich volbu, zatímco na samotný pramen zůstává jen malá část a autor se mu věnuje pouze statisticky, bez snahy zasadit volbu jména do kontextu životů konkrétních členů rodu. Chybí vysvětlení, proč má smysl analyzovat čínská jména právě na této genealogii. To, že sám autor patří do rodu Lu, se v textu nijak neodráží a nevyužívá; pokud autor nemá žádnou výhodu proti náhodnému čtenáři tohoto pramene, měl by se zamyslet, zda je tato genealogie vhodná pro účely, které si stanovil.

Z různých faktorů volby jména se práce obšírněji věnuje jen dvěma: generačním znakům (ale ani v tomto případě neuvádí, jak byly zvoleny pro poslední generace členů rodu) a lexikálnímu významu „volných“ morfémů použitých ve jménech v různých historických dobách. Neilustruje např. zvukovou a grafickou stránku, zda se ve volbě jmen uplatnila teorie 5 prvků ani jaká jména měli sourozenci. Nositelé jmen nejsou nijak sociálně a vzdělanostně zařazeni. Ve výsledku je tedy analýza příliš povrchní, místo živých osob, s jejichž životními osudy jména nějak interagují, vidíme jen lingvistické abstrakce.

Jazyková úroveň práce je smíšená, většina textu byla zřejmě pečlivě přehlédnuta a opravena, ale některé pasáže zdá se unikly očím korektora nebo byly doplněny už bez následné korekce. Horší než tato občasná vyšínutí z větné vazby, chyby v kvantitě samohlásek, ale i přepisu čínštiny (Yanchen, kaozhen, Cao Xueqing apod.) jsou však terminologické zmatky, např. v užívání pojmu „rodné jméno“ jak pro *ming*, tak i pro celé osobní jméno včetně příjmení (str. 13). Proti formální úpravě práce a bibliografie výtky nemám.

Celkově práce naplňuje základní požadavky kladené na bakalářskou práci, ale již ne o mnoho více. Navrhuji hodnocení dobře. U obhajoby prosím o bližší rozbor jmen členů rodu, které autor osobně zná a může říci více o motivacích volby daného jména.

V Praze dne 6.9.2020

Mgr. Ing. Jiří Hudeček, Ph.D.